

Sygn. akt I C 508/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 maja 2013 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR del. Rafał Wagner

Protokolant: stażysta Agnieszka Kuta

po rozpoznaniu w dniu 9 maja 2013 roku w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa **H. B.**

przeciwko **Skarbowi Państwa – Ministrowi Sprawiedliwości i Prezesowi Sądu Okręgowego w Gdańsku**

o **zapłatę kwoty 1.000.000 zł**

I. oddała powództwo,

II. zasądza od H. B. na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 7.200 (siedem tysięcy dwieście) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 9 maja 2011 r. H. B. i M. T. wnieśli przeciwko Ministrowi Sprawiedliwości o zapłatę kwoty 1.000.000 zł z odsetkami od 19 marca 2008 r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia „za szkodę jaka powstała w wyniku wydania przez sądy szeregu orzeczeń sprzecznych z prawem, a w szczególności orzeczenia Sądu Okręgowego w Gdańsku, przysądżającego licytantowi własność mieszkania nr (...) przy ul. (...) w S., będącego ostatnio własnością Pani H. B.” (pozew – k. 3).

Pismem z 1 czerwca 2011 r. (k. 118) M. T. cofnął w całości pozew, a postanowieniem z 6 września 2011 r. Sąd umorzył postępowanie w stosunku do tego powoda (postanowienie – k. 128).

Powódka H. B. pismem z 1 czerwca 2011 r. (k. 120) sprecyzowała oznaczenie pozwanego jako Skarb Państwa reprezentowany przez Ministra Sprawiedliwości.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazał, że egzekucja z nieruchomości prowadzona jest prawidłowo, a nawet gdyby doszło do nieprawidłowości w tym postępowaniu, to i tak nie mogłyby one spowodować szkody w majątku powódki (odpowiedź na pozew – k. 136-142 i 146-153).

Postanowieniem z dnia 29 listopada 2011 r. Sąd w trybie art. 67 § 2 k.p.c. ustalił, iż w sprawie Skarb Państwa reprezentuje obok Ministra Sprawiedliwości Prezes Sądu Okręgowego w Gdańsku (k. 186).

W dalszym toku postępowania stanowisko stron nie uległo zmianie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny w sprawie:

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Sopocie 25 stycznia 1995 r. z wniosku (...) Banku (...) S.A. w W. Oddział w S. (potem (...) Bank (...) S.A. w W.) wszczął postępowanie egzekucyjne przeciwko M. T. (...). Kolejne postępowania egzekucyjne przeciwko M. T. prowadzone były z wniosku (...) w W. (...), Urzędu Skarbowego W. (...), Urzędu Skarbowego w Ś. (...), Urzędu Miejskiego we W. (...). Egzekucja została skierowana do lokali mieszkalnych nr (...) w budynku przy ul. (...) w S., dla których Sąd Rejonowy w Sopocie prowadzi księgi wieczyste KW (...) i KW (...). Nadzór nad egzekucją z nieruchomości prowadzi Sąd Rejonowy w Sopocie (I Co 36/95). Prowadzone przeciwko M. T. postępowania egzekucyjne zostały przez komornika połączone (pismo z 19 lipca 2012 r. – k. 279).

Po przeprowadzonej licytacji postanowieniem z 1 grudnia 1999 r. Sąd Rejonowy w Sopocie udzielił przybicia prawa własności obu lokali na rzecz J. I.. Postanowienie to uprawomocniło się 24 grudnia 2001 r.

W dniu 29 marca 2005 r. Sąd Rejonowy w Sopocie wydał postanowienie o przysądzeniu własności lokali oraz w dniu 6 kwietnia 2005 r. postanowienie o wprowadzeniu w zarząd nabywcy licytacyjnego. W postanowieniach tych w oznaczeniu stron wskazano jako wierzyciela jedynie (...) Bank (...) S.A. w W..

W dniu 3 czerwca 2005 r. H. B., powołując się na nabycie w toku egzekucji lokali, złożyła pismo, w którym domagała się ustanowienia jej zarządcą lokali (k. 156-157).

Zarządzeniem z dnia 1 marca 2007 r. Sąd Okręgowy zwrócił przedstawione wraz z zażaleniami akta I Co 36/95 celem sprostowania zaskarżonych postanowień przez oznaczenie wszystkich wierzycieli i uczestników postępowania egzekucyjnego (k. 160). Postanowieniami z 15 marca 2007 r. Sąd Rejonowy w Sopocie sprostował m.in. postanowienie z 25 marca 2005 r. o przysądzeniu własności, wskazując jako wierzycieli również Gminę Miasta W., (...) S.A. w W., (...) Bank (...) S.A. w W., Skarb Państwa – Urząd Skarbowy w Ś., Gminę Miasta S., Zakład Ubezpieczeń Społecznych w W. Oddział we W. (k. 69-71). Na skutek zażaleń M. T. i H. B. postanowieniem z dnia 19 marca 2008 r. (III Cz 2705/07) Sąd Okręgowy w Gdańsku zmienił postanowienie o sprostowaniu w ten sposób, że wskazał jako wierzycieli, obok (...) Banku (...) S.A. w W. także Gminę M. W., (...) S.A. w W., Skarb Państwa – Urząd Skarbowy w Ś. i Skarb Państwa Urząd Skarbowy we W. oraz jako uczestniczkę H. B. (k. 57-61).

Postanowieniem z 19 marca 2008 r. (III Cz 2967/06) Sąd Okręgowy w Gdańsku oddalił zażalenie od postanowienia o przysądzeniu własności.

W sierpniu 2005 r. M. T. złożył pozew przeciwko (...) Bankowi (...) S.A. w W. żądając umorzenia egzekucji. Wobec uznania powództwa wyrokiem z 14 listopada 2006 r. żądanie zostało uwzględnione (wyrok – k. 280).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów złożonych przez strony w toku postępowania i związanych z prowadzoną egzekucją z nieruchomości. Ich wartość dowodowa nie była kwestionowana przez żadną ze stron ani nie budziła wątpliwości Sądu.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Nabycie przez powódkę prawa własności lokali nr (...) przy ul. (...) w S. na podstawie umowy z 17 marca 2005 r. nastąpiło w toku postępowania egzekucyjnego, po zajęciu nieruchomości i po uprawomocnieniu się postanowienia o przybiciu (pismo powódki z 3 czerwca 2005 r. – k. 156-157).

Zgodnie z art. 930 § 1 k.p.c. rozporządzenie nieruchomością po jej zajęciu nie ma wpływu na dalsze postępowanie. Nabywca może uczestniczyć w postępowaniu w charakterze dłużnika. W każdym razie czynności egzekucyjne są ważne tak w stosunku do dłużnika, jak i w stosunku do nabywcy.

Natomiast stosownie do art. 981 k.p.c. jeżeli należność wierzyciela będzie uiszczona wraz z kosztami **przed zamknięciem przetargu**, komornik umorzy egzekucję.

Zakończenie przetargu następuje:

- w razie ustania postępień (art. 980 k.p.c.) - gdy po obwieszczeniu ceny ostatnio zaoferowanej przez licytanta nikt nie zgłosi postąpienia;

- w razie uiszczenia przez dłużnika należności wierzyciela wraz z kosztami przed zamknięciem przetargu (art. 981 k.p.c.).

W odniesieniu do drugiej ze wskazanych sytuacji, jak stwierdził Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 9 sierpnia 2000 r., I CKN 761/00, LEX nr 43427, zamknięcie przetargu stanowi końcowy termin, w którym dłużnik może przez zapłatę długu wraz z kosztami postępowania spowodować umorzenie egzekucji z nieruchomości. Nie jest przy tym wystarczające samo oświadczenie dłużnika o gotowości zapłaty, ale konieczna jest czynność faktyczna w postaci uiszczenia tych należności komornikowi bądź wierzycielowi, o ile ten potwierdzi wskazany fakt zapłaty komornikowi.

W niniejszej sprawie nie było sporne, że do zakończenia przetargu 20 listopada 1997 r. żaden z wierzycieli nie został przez dłużnika M. T. spłacony. Co więcej, z uwagi na połączenie prowadzonych przeciwko M. T. postępowań egzekucyjnych, do umorzenia egzekucji z nieruchomości konieczne byłoby zaspokojenie wszystkich wierzycieli oraz zapłata kosztów egzekucyjnych.

Po uprawomocnieniu się postanowienia o przybiciu, spłata jednego lub kilku wierzycieli nie skutkuje zakończeniem postępowania egzekucyjnego, ma jedynie wpływ na treść planu podziału sumy uzyskanej z egzekucji. Skoro nabywca nieruchomości wypełnił warunki licytacyjne, czego powódka nie kwestionowała, miał prawo do uzyskania przysądzenia własności. Z tego względu orzeczenia dotyczące pozbawienia wykonalności tytułów wykonawczych wydane po zamknięciu przetargu (wyrok z 18 lipca 2007 r. – k. 53, z 9 maja 2006 r. – k. 53v, postanowienie o umorzeniu egzekucji z 22 lutego 2000 r. – k. 54) nie miały znaczenia dla skutecznego nabycia własności przez licytanta.

Zgodnie z art. 424^{1b} w wypadku prawomocnych orzeczeń, od których skarga nie przysługuje, odszkodowania z tytułu szkody wyrządzonej przez wydanie prawomocnego orzeczenia niezgodnego z prawem można domagać się bez uprzedniego stwierdzenia niezgodności orzeczenia z prawem w postępowaniu ze skargi, chyba że strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych. Jednakże warunkiem skutecznego dochodzenia odszkodowania jest wykazanie, że przez wydanie orzeczenia stronie została wyrządzona szkoda.

Niezależnie od tego, że przywoływane przez powódkę orzeczenia były prawidłowe, wskazać należy, że powództwo nie mogłoby zostać uwzględnione również z tego względu, że szkodą po stronie powódki nie może być wartość „utraconych” lokali. W przypadku spłaty wszystkich wierzycieli, w wyniku planu podziału powódka miałaby prawo do otrzymania ceny uzyskanej za lokale po pokryciu kosztów egzekucji. Tym samym uzyskiwałaby do swojego majątku ekwiwalent w zamian za prawo do lokali w postaci środków pieniężnych.

Powódka nie wykazała tym samym, aby w wyniku prowadzenia postępowania egzekucyjnego poniosła jakąkolwiek szkodę.

Z tych wszystkich względów Sąd powództwo oddalił.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 i 108 § 1 k.p.c. zasądając na rzecz pozwanego Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa koszty zastępstwa procesowego w kwocie 7.200 zł.